

Věc C-388/07

**The Queen, na návrh:
The Incorporated Trustees of the National Council on Ageing
(Age Concern England)**

v.

Secretary of State for Business, Enterprise and Regulatory Reform

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court)]

„Směrnice 2000/78 – Rovné zacházení v zaměstnání a povolání – Diskriminace na základě věku – Propuštění z důvodu odchodu do důchodu – Odůvodnění“

Stanovisko generálního advokáta J. Mazáka přednesené dne 23. září 2008 . . . . I - 1573

Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 5. března 2009. . . . . I - 1598

Shrnutí rozsudku

1. *Sociální politika – Rovné zacházení v zaměstnání a povolání – Směrnice 2000/78/ES [Směrnice Rady 2000/78, čtrnáctý bod odůvodnění a článek 1 a čl. 3 odst. 1 písm. c)]*
2. *Sociální politika – Rovné zacházení v zaměstnání a povolání – Směrnice 2000/78/ES [Směrnice Rady 2000/78, čl. 2 odst. 2 písm. a) a čl. 6 odst. 1]*

3. *Sociální politika – Rovné zacházení v zaměstnání a povolání – Směrnice 2000/78/ES [Směrnice Rady 2000/78, čl. 2 odst. 2 písm. b) a čl. 6 odst. 1]*

1. Účelem směrnice 2000/78, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, je stanovit obecný rámec k tomu, aby bylo každé osobě zajištěno rovné zacházení v zaměstnání a povolání tím, že jí poskytne účinnou ochranu proti diskriminaci na základě některého z důvodů uvedených v jejím článku 1, mezi nimiž je uveden věk.

Uvedená směrnice se podle čtrnáctého bodu svého odůvodnění nedotýká vnitrostátních předpisů, kterými se stanoví věk odchodu do důchodu. Nicméně tento bod odůvodnění se omezuje na konstatování, že uvedená směrnice se nedotýká pravomoci členských států stanovit věk pro odchod do důchodu a nebrání nijak použití této směrnice na vnitrostátní opatření upravující podmínky ukončení pracovního poměru při dosažení takto stanoveného věku odchodu do důchodu.

dosažení věku pro odchod do důchodu, ovlivňuje dobu trvání pracovního poměru mezi smluvními stranami, jakož i obecněji výkon povolání ze strany dotčeného zaměstnance.

Mimoto taková právní úprava zaměstnance, který dosáhl či brzy dosáhne věku pro odchod do důchodu, rovněž zbavuje jakékoli ochrany proti diskriminaci na základě věku při přijímání zaměstnanců, a omezuje tak další účast této kategorie zaměstnanců na aktivním životě. Vnitrostátní právní úprava takové povahy musí být považována za úpravu, která stanoví pravidla týkající se „podmínek zaměstnání a pracovních podmínek včetně podmínek propouštění a odměňování“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. c) směrnice 2000/78, a proto spadá do působnosti uvedené směrnice.

(viz body 23, 25, 27–28, 30, výrok 1)

Vnitrostátní právní úprava, která nezavádí imperativní režim automatického odchodu do důchodu, ale stanoví podmínky, za kterých se zaměstnavatel může odchýlit od zásady zákazu diskriminace na základě věku a propustit zaměstnance z důvodu

2. Článek 6 odst. 1 směrnice 2000/78, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání vnitro-

státnímu opatření, které neobsahuje přesný výčet cílů odůvodňujících možnou odchylku od zásady zákazu diskriminace na základě věku spadající zejména do kategorie přímé diskriminace, jak ji definuje čl. 2 odst. 2 písm. a). Uvedený čl. 6 odst. 1 však umožňuje odchýlit se od dané zásady pouze opatřením odůvodněným legitimními cíli sociální politiky, jako jsou například cíle spojené s politikou zaměstnanosti, trhu práce nebo odborného vzdělávání. Vnitrostátnímu soudu přísluší ověřit, zda vnitrostátní právní úprava umožňující zaměstnavatelům propustit zaměstnance, kteří dosáhli věku pro odchod do důchodu, odpovídá takovému legitimnímu cíli a zda se vnitrostátní zákonodárny nebo výkonný orgán může s ohledem na prostor pro uvážení, kterým disponují státy v oblasti sociální politiky, legitimně domnívat, že zvolené prostředky byly přiměřené a nezbytné k dosažení uvedeného cíle.

(viz bod 52, výrok 2)

3. Článek 6 odst. 1 směrnice 2000/78, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, umožňuje členským státům stanovit v rámci vnitrostátního práva určité formy rozdílného zacházení na základě věku, jestliže jsou „objektivně a rozumně“ odůvodněny legitimním cílem, jako například politikou

zaměstnanosti, trhu práce nebo odborného vzdělávání, a jestliže jsou prostředky pro dosažení tohoto cíle přiměřené a nezbytné.

Článek 6 odst. 1 uvedené směrnice členským státům umožňuje stanovit ve svém vnitrostátním právu ustanovení zavádějící rozdílné zacházení na základě věku spadající zejména do kategorie přímé diskriminace, jak ji definuje čl. 2 odst. 2 písm. a) uvedené směrnice. Ostatně právě a konkrétně v tomto rozsahu musí být uvedený čl. 6 odst. 1 vykládán tak, že se na základě svého prvního pododstavce uplatňuje „bez ohledu na čl. 2 odst. 2“ uvedené směrnice. Tato možnost, která představuje výjimku ze zásady zákazu diskriminace, je však přísně upravena podmínkami stanovenými v tomtéž čl. 6 odst. 1.

Co se týče existence rozdílu v použití kritérií vyjmenovaných v čl. 2 odst. 2 písm. b) směrnice 2000/78 ve vztahu ke kritériím uvedeným v jejím čl. 6 odst. 1, posledně uvedené ustanovení umožňuje členským státům stanovit v rámci vnitrostátního práva, že určité formy rozdílného zacházení na základě věku nepředstavují diskriminaci ve smyslu uvedené směrnice, jestliže jsou „objektivně a rozumně“ odůvodněny. Ačkoli je pravda, že pojem „rozumně“ není uveden v čl. 2 odst. 2 písm. b) dané směrnice, nelze předpokládat, že by rozdílné zacházení mohlo být

odůvodněno legitimním cílem, dosaženo přiměřenými a nezbytnými prostředky, a zároveň že by toto odůvodnění nebylo rozumné. Skutečnosti, že uvedený pojem byl použit pouze v čl. 6 odst. 1 uvedené směrnice tedy není třeba přikládat zvláštní význam. Je však třeba zdůraznit, že poslední uvedené ustanovení je určeno členskými státy a ukládá jim bez ohledu na rozsáhlý

prostor pro posouzení, kterým v oblasti sociální politiky disponují, povinnost prokázat legitimitu sledovaného cíle v rámci vysoko nastavených důkazních požadavků.

(viz body 61–62, 65, 67, výrok 3)